

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-IV.431.1.37.2022

Warszawa, 17 lutego 2023 r.

Pan
Radosław Witkowski
Prezydent Miasta Radomia

Urząd Miejski w Radomiu
ul. Jana Kilińskiego 30
26-600 Radom

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy: Maciej Sukiennik i Justyna Pałka – starsi inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 1 do 15 grudnia 2022 r. kontrolę problemową w Gminie Miasta Radomia z siedzibą urzędu w Radomiu przy ulicy Jana Kilińskiego 30 (dalej Gmina).

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków otrzymanych z budżetu Państwa na realizację Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie (dalej Program).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 9 lutego 2023 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Prezydentowi wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) – dalej ustawa o finansach publicznych.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

Program stanowi część systemu działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie jej negatywnych następstw w życiu rodzinnym i społecznym. Główne założenia, dotyczące realizacji oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zostały określone w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021³, przyjętym na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie⁴. Program ukierunkowany jest na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie, redukcję ryzyka kontynuowania stosowania przez te osoby przemocy oraz zwiększenie ich możliwości do samokontroli agresywnych zachowań i konstruktywnego współżycia w rodzinie. Zadaniem Programu jest uzupełnienie różnych form interwencji prawnych i administracyjnych podejmowanych wobec sprawców przemocy. Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie opracowanie i realizacja Programu jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanym przez samorząd powiatowy⁵.

W wyniku kontroli wykorzystania środków otrzymanych z budżetu Państwa w rozdziale klasyfikacji budżetowej⁶ 85205 *Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie* (dalej rozdział 85205) na realizację Programu, dokonano następujących ustaleń:

I. W zakresie organizacji

Zgodnie z treścią uchwały Nr LIII/472/2021 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 22 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie Gminy Miasta Radomia na lata 2021 – 2025 realizatorem Programu był Urząd Miejski w Radomiu (dalej UM w Radomiu) jako organ administrujący, kontrolujący i monitorujący Program, zaś bezpośrednim realizatorem

³ Uchwała nr 16 Rady Ministrów z dnia 1 lutego 2021 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 (M.P. z 2021 r. poz. 235) – dalej KPPPwR.

⁴ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) – dalej ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

⁵ Gmina Miasta Radomia posiada status miasta na prawach powiatu – art. 91 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526).

⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.) – dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

podmioty, posiadające kwalifikacje określone dla osób prowadzących zajęcia w ramach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych⁷.

Na podstawie *Statutu Miasta Radomia*⁸, UM w Radomiu jest miejską jednostką organizacyjną powołaną do realizowania zadań z zakresu administracji publicznej, w tym zadań własnych Gminy, zadań zleconych, a także przejętych przez Gminę w wyniku porozumień z organami administracji rządowej i samorządowej.

Zadania związane z realizacją Programu, zgodnie z *Regulaminem Organizacyjnym UM w Radomiu*⁹, należały do właściwości Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej UM w Radomiu (dalej WZiPS).

(akta kontroli str.: 24 – 99, 100 – 218, 281 – 289, 305 – 319)

II. W zakresie finansowania

W celu realizacji Programu dnia 8 marca 2021 roku¹⁰ Gmina wystąpiła do Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej WPS) z *Wnioskiem o środki na realizację programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie* (dalej Wniosek). Zgodnie z *Kalkulacją przewidywanych kosztów realizacji zadania*, Programem miało zostać objętych 10 osób, zaś planowany ogólny koszt realizacji zadania wyniósł 9 000,00 zł¹¹.

(akta kontroli str.: 320 – 326, 327 – 333)

⁷ Wymogi w ww. zakresie określa § 9 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011 r. poz. 259).

Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora WZiPS UM w Radomiu z dnia 9 grudnia 2022 r., cyt. „(...) W związku z faktem, że na rynku pracy jest bardzo mało osób posiadających kursy umożliwiające realizację programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zapytanie ofertowe zostało wysłane do członków byłego Mazowieckiego Stowarzyszenia Terapii i Readaptacji Społecznej MASTERS, z którym Gmina Miasta Radomia współpracowała w poprzednich latach”.

⁸ W okresie objętym kontrolą obowiązywał Statut przyjęty Uchwałą Nr 703/2018 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 18 czerwca 2018 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Statutu Miasta Radomia ze zmianami.

⁹ W okresie objętym kontrolą obowiązywał Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Prezydenta Miasta Radomia Nr 1488/2020 z dnia 29 maja 2020 r. oraz Nr 2570/2021 z dnia 18 czerwca 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Radomiu ze zmianami.

¹⁰ Wniosek został skorygowany 12 kwietnia 2021 r. pismem Dyrektora WZiPS UM w Radomiu, znak ZS-VI.8141.20.2021.IK.

¹¹ Kwota środków na realizację Programu, została ustalona w oparciu o wysokość stawki przeznaczonej na jednego uczestnika Programu, wynikającą z załącznika nr 1 do KPPPwR – „Nakłady budżetu państwa na rok 2021 w związku z uchwaleniem Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”, tj. 900,00 zł na osobę.

Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu MUW pismem nr WF-I.3112.17.31.2021 z dnia 7 czerwca 2021 r., poinformował m.in. Prezydenta Miasta Radomia, że decyzją Wojewody Mazowieckiego nr 132/2021 z dnia 7 czerwca 2021 r. zostały zwiększone plany dotacji celowych w dziale 852 *Pomoc społeczna* (dalej dział 852) rozdziale 85205 paragrafie 2110 *Dotacja celowa przekazana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat* (dalej § 2110) na kwotę ogółem 18 000,00 zł¹², w tym 9 000,00 zł na realizację programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W związku z ww. decyzją, Prezydent Miasta Radomia Zarządzeniem Nr 2569/2021 z dnia 18 czerwca 2021 r.¹³ dokonał zmian w budżecie Gminy Miasta Radomia na rok 2021 w dziale 852 rozdziale 85205 zwiększając:

a) plan dochodów:

– § 2110 – kwota 18 000,00 zł,

b) plan wydatków:

– § 4170 *Wynagrodzenia bezosobowe* (dalej § 4170) – kwota 8 620,00 zł,

– § 4300 *Zakup usług pozostałych* (dalej § 4300) – kwota 9 380,00 zł,

z przeznaczeniem na realizację programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz programów oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

(akta kontroli str.: 334 – 339, 340 – 351)

Środki finansowe na realizację Programu wpłynęły na podstawowy rachunek bankowy Gminy¹⁴ w kwocie określonej we Wniosku, tj. 9 000,00 zł w 2 transzach:

– 9 lipca 2021 r. – kwota 4 500,00 zł (wyciąg bankowy nr 133),

– 8 września 2021 r. – kwota 4 500,00 zł (wyciąg bankowy nr 177).

(akta kontroli str.: 352 – 355, 356 – 357)

¹² Powyższa kwota dotyczyła realizacji programów: oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt. 2 i ust. 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz postanowieniami KPPPWR.

¹³ Zarządzenie Nr 2569/2021 Prezydenta Miasta Radomia z dnia 18 czerwca 2021 r. w sprawie: *dokonania zmian w budżecie Gminy Miasta Radomia na 2021 rok*.

¹⁴ Rachunek Nr 41 1240 3259 1111 0000 2989 2217.

III. W zakresie realizacji

Gmina w ramach prowadzonego Programu wyłoniła dwóch realizatorów w trybie postępowania o udzielenie zamówienia poza procedurą zamówień publicznych¹⁵, z którymi 30 lipca 2021 r. zawarto umowy zlecenia¹⁶ na wykonanie programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla 10 osób stosujących przemoc w rodzinie.

(akta kontroli str.: 358, 359 – 367, 368 – 375, 376 – 383)

Zgodnie z przedłożoną w toku kontroli dokumentacją (kontrakty uczestników, listy obecności, ankiety ewaluacyjne, sprawozdania terapeutów z przeprowadzonego Programu) na terenie Gminy Miasta Radomia w 2021 r. zorganizowano jedną edycję Programu, w której wzięło udział 10 uczestników¹⁷. Zajęcia obejmowały 12 sesji grupowych – w wymiarze 42 godziny¹⁸ oraz 20 godzin konsultacji indywidualnych¹⁹, które odbywały się w X LO przy ulicy Beliny Prażmowskiego 37 w Radomiu w okresie od 7 września do 17 listopada.

Z osobami, które zgłosiły się do Programu zawarte zostały kontrakty, w których każdy z uczestników zobowiązał się do: udziału w zajęciach edukacyjno-korekcyjnych programu „Życie bez przemocy”, wspólnej pracy z terapeutami prowadzącymi zajęcia oraz przestrzegania zasad zawartych w ww. kontraktach.

Zgodnie z danymi wykazanymi w *Sprawozdaniu z prowadzonego programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, edycja I* oraz ankietami ewaluacyjnymi zajęcia ukończyło 6 osób. Dokumentem potwierdzającym ukończenie zajęć było Zaświadczenie.

(akta kontroli str.: 403 – 417, 418 – 435, 436 – 439, 440 – 441)

¹⁵ W związku z szacunkową wartością zamówienia, wyliczoną w oparciu o badanie rynku, nieprzekraczającą kwoty 130 000,00 zł (art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych – t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.), postępowanie zostało przeprowadzone na podstawie uregulowań zawartych w Zarządzeniu Nr 2132/2021 Prezydenta Miasta Radomia z dnia 8 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień, do których nie stosuje się ustawy Prawo Zamówień Publicznych.

¹⁶ Umowy Nr: ZS-VI.8141.34.2.2021.AM oraz ZS-VI.8141.34.3.2021.AM.

¹⁷ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora WZiPS UM w Radomiu z 9 grudnia 2022 r. cyt.: „Do programu zgłosiło się łącznie 10 osób i wszyscy zostali zakwalifikowani do udziału w programie”.

¹⁸ Zajęcia grupowe były prowadzone przez dwóch terapeutów jednocześnie.

¹⁹ Każdy z terapeutów zrealizował po 10 godzin konsultacji indywidualnych.

Zgodnie z wyodrębnioną ewidencją księgową prowadzoną w UM w Radomiu oraz dokumentacją finansowo-księgową, wydatki na realizację Programu wyniosły ogółem 9 000,00 zł. Środki finansowe zostały przeznaczone na wypłatę wynagrodzeń dla dwóch terapeutów prowadzących zajęcia indywidualne i grupowe oraz koszty związane z koordynacją Programu.

Koszty realizacji Programu zgodnie z przedłożonymi rachunkami za wykonane usługi, obejmowały:

- Przeprowadzenie zajęć grupowych: 42h x 85,00 zł x 2 terapeutów = 7 140,00 zł,
- Przeprowadzenie zajęć indywidualnych: 20h x 80,00 zł = 1 600,00 zł,
- Koszty obsługi zadania: 260,00 zł²⁰.

Wszystkie zobowiązania na łączną kwotę 9 000,00 zł, wynikające z rachunków wystawionych przez Zleceniobiorców po zakończeniu realizacji Programu, zostały uregulowane w terminach wskazanych w umowach zlecenia, tj. w terminie 10 dni od dnia otrzymania poprawnie wystawionego rachunku przez Zleceniobiorcę, w tym:

- Rachunek nr 01/21 z dnia 30 listopada 2021 r. – na kwotę 4 630,00 zł (wyciąg bankowy nr 0247/2021 z dnia 9 grudnia 2021 r.)
- Rachunek z dnia 1 grudnia 2021 r. – na kwotę 4 370,00 zł (wyciąg bankowy nr 0248/2021 z dnia 10 grudnia 2021 r.).

(akta kontroli str.: 384 – 388, 394 – 399, 400 – 402)

Wydatki związane z realizacją Programu klasyfikowane były zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej, tj.:

- § 4170 – kwota 4 370,00 zł,
- § 4300 – kwota 4 630,00 zł²¹.

(akta kontroli str.: 384 – 388, 400 – 402)

²⁰ Kwota 260,00 zł wypłacona została jednemu terapeutce w ramach przeprowadzenia rekrutacji uczestników oraz koordynacji zadania. Zgodnie z ww. wyjaśnieniem Dyrektora WZiPS UM w Radomiu, cyt.: „Środki te pokryły m.in. koszty wydruku ulotek, materiałów szkoleniowych, materiałów piśmienniczych oraz czynności związane z koordynacją programu”.

²¹ W tym koszty koordynacji Programu w kwocie 260,00 zł.

Kontroli poddano 100 % zapisów w ewidencji księgowej oraz dokumentów źródłowych, potwierdzających poniesione wydatki w ramach Programu (umowy z terapeutami, rachunki do umów zlecenia, wyciągi bankowe, listy obecności uczestników) – stwierdzono, że wszystkie wydatki zrealizowano zgodnie z celem na jaki przyznano środki.

Zgodnie z ewidencją księgową UM w Radomiu oraz *Rozliczeniem kosztów realizacji zadania, polegającego na opracowaniu i realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych*, wydatki zrealizowane w ramach Programu wyniosły ogółem 9 000,00 zł, tj. wydatkowano 100% środków otrzymanych na realizację Programu.

(akta kontroli str.: 376 – 383, 384 – 402, 436 – 439, 451 – 452)

Dla środków otrzymanych na realizację Programu, Gmina prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową dochodów, a UM w Radomiu szczegółową ewidencję wydatków, które umożliwiały identyfikację poszczególnych operacji księgowych wynikających z dowodów źródłowych. Ewidencja księgowa Gminy oraz UM w Radomiu były prowadzone zgodnie z przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości²² w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

(akta kontroli str.: 219 – 266, 356 – 357, 400 – 402)

Dowody księgowe, będące podstawą dokonanych wydatków, spełniały wymogi określone w art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości²³, a zapisy w ewidencji księgowej wymogi art. 20 ww. ustawy. Ponadto kwoty wydatków ujęte w księgach rachunkowych UM w Radomiu były zgodne z dowodami księgowymi, stanowiącymi podstawę ich zaewidencjonowania.

(akta kontroli str.: 384 – 388, 400 – 402)

IV. W zakresie sprawozdawczości

Gmina w ramach realizacji Programu, sporządziła i przekazała do WPS:

²² Zasady (polityka) rachunkowości Gminy Miasta Radomia zostały wprowadzone Zarządzeniem Nr 1992/2020 Prezydenta Miasta Radomia z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie polityki (zasad) rachunkowości dla budżetu Gminy Miasta Radomia oraz jednostki Urząd Miejski w Radomiu ze zmianami.

²³ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120) – dalej ustawa o rachunkowości.

- *Sprawozdanie z prowadzonego programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie,*
- *Sprawozdanie z prowadzonego programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób skazanych przez sąd za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie,*
- *Informację o stanie realizacji programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,*
- *Rozliczenie kosztów realizacji zadania,*

w terminach wskazanych w piśmie Dyrektora WPS z dnia 14 czerwca 2021 r. (znak WPS-I.9451.20.2021.MK).

Dane dotyczące przyznanych i wydatkowanych środków na realizację Programu wykazane w *Rozliczeniu kosztów realizacji zadania* były zgodne z zapisami w ewidencji księgowej.

(akta kontroli str.: 337 – 339, 442 – 444, 445 – 460)

Dane wykazane w sprawozdaniach Rb-50 *o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami* oraz według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku, sporządzonych przez Gminę w części dotyczącej rozdziału 85205, były zgodne z prowadzoną ewidencją księgową.

(akta kontroli str.: 356 – 357, 400 – 402, 470 – 483)

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, Gmina nie dokonywała lokat środków finansowych otrzymanych z MUW w 2021 r. na realizację Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, co potwierdził Prezydent Miasta Radomia w oświadczeniu złożonym 1 grudnia 2022 roku.

(akta kontroli str.: 461 – 462, 463)

Podsumowując wyniki kontroli, informuję Pana Prezydenta, że wykorzystanie środków otrzymanych z budżetu Państwa w rozdziale 85205 klasyfikacji budżetowej na realizację Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w 2021 r. zostało ocenione **pozytywnie**.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli